

* رعایت ضوابط این آیین‌نامه و شیوه‌نامه برای کلیه دانشجویان مقطع دکتری الزامی می‌باشد.

بخش اول: اهداف و تعاریف

- ۱- هدف از تدوین این آیین‌نامه تعیین چارچوبی برای اجرای صحیح دوره دکتری تخصصی در تمامی زیر نظام‌های آموزش عالی است.
- ۲- در این آیین‌نامه و برای رعایت اختصار، تعاریف زیر استفاده شده است.
  ۱. وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
  ۲. موسسه: دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی دولتی و غیر دولتی است که دارای مجوز پذیرش دانشجوی دوره دکتری از وزارت هستند.
  ۳. آموزش رایگان: نظام آموزش عالی که دانشجویان بدون پرداخت شهریه و صرفاً با سپردن تعهد خدمت، تحصیل می‌کنند.
  ۴. شورا: شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت است.
  ۵. دانشجو: فردی است که در یکی از رشته‌های دوره تحصیلی دکترای تخصصی برابر ضوابط معین پذیرفته شود و در آن دوره ثبت نام کند و به تحصیل اشتغال ورزد.
  ۶. دانش‌آموخته: فردی است که یکی از دوره‌های تحصیلی آموزش عالی را با موفقیت به پایان رساند و برابر ضوابط معین مدرک تحصیلی آن دوره را دریافت کند.
  ۷. مرخصی تحصیلی: مدت زمان مشخصی است که دانشجو برابر ضوابط معین و به طور موقت به تحصیل اشتغال ندارد.
  ۸. انصراف تحصیلی: فرآیندی است که در آن دانشجو به طور خودخواسته از ادامه تحصیل خودداری کند.
  ۹. آموزش حضوری: شیوه‌ای از آموزش است که دانشجو در آن، تمام تحصیل خود را به صورت تمام وقت انجام می‌دهد.
  ۱۰. ارزیابی جامع: آزمون تخصصی است که پس از گذراندن واحدهای دوره آموزشی، با هدف ارزیابی توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی دانشجو برگزار می‌شود.
  ۱۱. مدرس: عضو هیات علمی و یا کسانی که صلاحیت تدریس آنها به تایید موسسه رسیده باشد.
  ۱۲. رشته تحصیلی: یکی از حوزه‌های تخصصی علوم بر اساس تقسیم‌بندی وزارت است.
  ۱۳. برنامه درسی: مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس و فعالیت‌های هر رشته تحصیلی است که اهداف مشخصی را دنبال می‌کند.
  ۱۴. واحد درسی: دانش یا مهارت‌هایی است که برای یادگیری دانشجو در طول یک نیم‌سال تحصیلی یا زمان معادل آن در نظر گرفته می‌شود.
  ۱۵. گروه آموزشی: مجموعه‌ای متشکل از تعدادی عضو هیات علمی که دارای تخصص مشابه در یک رشته علمی هستند.
  ۱۶. دوره دکتری تخصصی: دوره تحصیلی که پس از دوره کارشناسی ارشد یا دکتری حرفه‌ای آغاز می‌شود و دانشجو طبق برنامه درسی مصوب مدرک دکتری دریافت می‌کند.
  ۱۷. رساله: گزارش مکتوب حاصل از یک فعالیت پژوهشی دانشجوی دوره دکتری تخصصی است که در یک زمینه مشخص از یک رشته تحصیلی و با راهنمایی استاد (استادان) راهنما و استاد (استادان) مشاور تدوین می‌شود.
  ۱۸. هیات داوران: مجموعه‌ای متشکل از اعضای هیات علمی و یا متخصصان حرفه‌ای است که مسئولیت ارزیابی رساله دانشجو را بر عهده دارند.
  ۱۹. متخصصان حرفه‌ای: صاحب‌نظران یا کارشناسان با تجربه غیر هیات علمی در سایر بخش‌های جامعه هستند که دارای مهارت و صلاحیت حرفه‌ای به تایید موسسه هستند.
  ۲۰. استاد راهنما: یکی از اعضای هیات علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در طول دوره دکتری بر عهده دارد.

۲۱. استاد مشاور: یکی از اعضای هیات علمی دارای مدرک دکتری تخصصی یا متخصصان حرفه‌ای است که مسئولیت مشاوره دانشجوی را در انجام رساله به عهده دارد.

۲۲. دوره بین‌المللی: هر یک از دوره‌های تخصصی دکتری است که بر اساس ضوابط مصوب وزارت و با مشارکت موسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی غیر ایرانی برگزار می‌شود.

بخش دوم: شرایط و ضوابط پذیرش

ماده ۳- شرایط عمومی و اختصاصی ورود به دوره دکتری تخصصی عبارتند از:

۱. دارا بودن مدرک رسمی پایان دوره کارشناسی ارشد اعم از پیوسته، ناپیوسته یا دکتری حرفه‌ای مورد تایید وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۲. داشتن صلاحیت‌های علمی ورود به موسسه برابر ضوابط معین

۳. داشتن صلاحیت‌های عمومی ورود به موسسه برابر ضوابط معین

۴. احراز توانایی در زبان خارجی طبق شیوه‌نامه مصوب موسسه

تبصره ۱: پذیرش دانشجوی مشمول مقررات استعدادهای درخشان طبق مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت و پذیرش داوطلبان خارجی طبق مصوبات مراجع ذی‌ربط انجام می‌شود.

تبصره ۲: دانشجوی دوره دکتری تخصصی موسسه خارج می‌تواند طبق آیین‌نامه انتقال دانشجویان خارج به داخل، مصوب وزارت به یکی از موسسه‌های داخل منتقل شود.

ماده ۴: آموزش رایگان برای هر دانشجو در دوره تحصیلی دکتری تخصصی صرفاً یکبار امکان پذیر است.

ماده ۵: تحصیل در دوره دکتری تخصصی به صورت تمام وقت است. همچنین تحصیل همزمان دانشجوی این دوره در همان دوره یا سایر دوره‌های تحصیلی ممنوع است.

تبصره ۱: در طول دوره تحصیلی اعم از آموزشی و یا پژوهشی، حضور تمام وقت دانشجوی دکتری در دانشگاه و یا محل انجام بخش‌هایی از رساله که قبلاً مراتب آن به تایید استاد راهنما رسیده باشد، الزامی است. چگونگی حضور دانشجوی دکتری در دانشگاه (و یا در محل انجام بخش‌های مصوب رساله در آزمایشگاه و یا کارگاه‌های معین شده) به صورت ماهیانه توسط دانشگاه ثبت و مبنای اقدامات متعاقب حوزه تحصیلات تکمیلی قرار می‌گیرد.

تبصره ۲: ارایه گزارش پیشرفت ۶ ماهه رساله پس از تصویب پیشنهاد در شورای تحصیلات تکمیلی، توسط دانشجو الزامی. در صورت عدم ارایه حداکثر ۲ گزارش پیشرفت ۶ ماهه از طرف دانشجو، پرونده ایشان جهت تصمیم‌گیری و اخطار به شورای تحصیلات تکمیلی ارجاع داده می‌شود.

ماده ۶: تغییر رشته و انتقال دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان موسسه یا سایر موسسه‌ها اعم از دولتی و غیر دولتی، ممنوع است.

بخش سوم: ضوابط و مقررات آموزشی

ماده ۷: موسسه موظف است برنامه درسی مصوب را برای دوره‌ای که در آن با مجوز وزارت دانشجو پذیرفته است، اجرا کند.

ماده ۸: آموزش در دوره دکتری تخصصی در موسسه مبتنی بر نظام واحدی انجام می‌شود.

تبصره: هر نیم‌سال تحصیلی ۱۸ هفته، شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته ارزشیابی پایان نیم‌سال است.

الف- مدت مجاز تحصیل:

ماده ۹: مدت تحصیل در دوره دکتری تخصصی، حداقل شش نیم‌سال تحصیلی و حداکثر هشت نیم‌سال تحصیلی است.

تبصره: در صورتی که دانشجو در مدت مقرر دانش‌آموخته نشود، موسسه اختیار دارد به پیشنهاد استاد راهنما مدت تحصیل را حداکثر تا دو نیم‌سال تحصیلی افزایش دهد. برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان، تحصیل در نیم‌سال اول کماکان به صورت رایگان اما در نیم‌سال دوم منوط به پرداخت هزینه ثابت است که طبق تعرفه هیات امنا تعیین و طبق شیوه‌نامه مصوب دانشگاه دریافت می‌شود. چنانچه دانشجو در این مدت دانش‌آموخته نشود، پرونده وی برای تصمیم‌گیری در خصوص ادامه تحصیل به کمیسیون موارد خاص دانشگاه ارجاع می‌شود.

ب- تعداد واحدهای درسی:

ماده ۱۰: تعداد واحدهای درسی دوره دکتری تخصصی ۳۶ واحد است که از این تعداد، ۱۲ تا ۱۸ واحد آموزشی و ۱۸ تا ۲۴ واحد پژوهشی است که در برنامه درسی هر رشته تحصیلی لحاظ می‌شود.

تبصره ۱: تصمیم‌گیری در خصوص تعداد واحدهای آموزشی بین ۱۲ تا ۱۸ واحد در اختیار گروه آموزشی می‌باشد.

تبصره ۲: دانشجو در هر نیم‌سال تحصیلی لازم است حداقل ۶ و حداکثر ۱۰ واحد درسی انتخاب کند.

تبصره ۳: در شرایط خاص و در صورت نیاز، به تشخیص استاد راهنما و تایید گروه ذیربط، دانشجو موظف است حداکثر تا ۶ واحد درسی را به عنوان دروس جبرانی بگذراند. نمره دروس جبرانی در تعیین میانگین کل محاسبه نمی‌شود.

پ- نمرات و میانگین کل:

ماده ۱۱: حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ از ۲۰ و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ از ۲۰ است.

تبصره ۱: چنانچه میانگین کل نمرات دانشجو پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی کمتر از ۱۶ باشد دانشجو موظف است با نظر استاد راهنما و تایید گروه، فقط در یک نیم‌سال تحصیلی دروسی را برای ترمیم میانگین کل اخذ کند و با موفقیت بگذراند و در غیر این صورت از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۲: محاسبه میانگین کل نمرات دانشجو صرفاً بر اساس آخرین نمره قبولی وی انجام می‌شود.

تبصره ۳: دانشجوی مشمول آموزش رایگان، در صورت عدم کسب نمره قبولی در هر درس یا حذف غیرموجه آن، موظف است برای انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین، هزینه مربوط به آن را بر اساس تعرفه مصوب هیات امنا موسسه پرداخت کند.

ماده ۱۲: ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، از سوی مدرس (یا مدرسان) آن درس و بر اساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف و نتایج آزمون کتبی مرحله‌ای و پایانی برای دروس نظری و نظری- عملی در هر نیم‌سال تحصیلی صورت می‌پذیرد و بر مبنای عددی از صفر تا بیست تعیین می‌شود.

ماده ۱۳: چنانچه دانشجو در طول نیم‌سال تحصیلی، در یک درس بیش از سه شانزدهم از کلاس‌های یک درس یا در جلسه امتحان پایان نیم‌سال آن درس غیبت کند، این غیبت غیر موجه تلقی شده و آن درس حذف می‌شود. در این صورت رعایت حداقل شش واحد در طول نیم‌سال برای دانشجو الزامی نیست ولی نیم‌سال مذکور به عنوان یک نیم‌سال کامل جزو مدت مجاز دوره تحصیلی وی محسوب می‌شود.

ت- آزمون جامع:

ماده ۱۴: برای ورود به مرحله ارزیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ از تمام واحدهای آموزشی دوره الزامی است.

تبصره ۱: دانشجو پس از گذراندن تمامی واحدهای آموزشی و در طول نیم‌سال سوم می‌تواند تقاضای آزمون جامع دهد. آزمون جامع دو بار در سال با هماهنگی گروه‌های مربوطه برگزار می‌شود.

تبصره ۲: دانشجویان دوره دکتری قبل از شرکت در آزمون جامع دوره دکتری، موظف به ارائه گواهی زبان انگلیسی با حداقل نمره ۵۰ از MCHE یا معادل ۴۵۰ از TOEFL (PBT)، ۱۴۰ از TOEFL (CBT)، ۵۵ از TOEFL (IBT)، ۵ از IELTS، ۴۵۰ از TOLIMO می‌باشند.

تبصره ۳: آزمون جامع دانشجویان دوره دکتری حداقل از سه درس اصلی مرتبط با زمینه تحقیقاتی از میان ۵ درس پیشنهادی استاد راهنما و با انتخاب و تصویب گروه آموزشی به عمل می‌آید. این آزمون باید به گونه‌ای باشد تا توانمندی، تحلیل و استنباط دانشجو از نظر اساتید

راهنما و مشاور و سه نفر از اعضای هیات علمی با پیشنهاد گروه آموزشی مربوطه و تایید شورای تحصیلات تکمیلی برای آغاز فعالیت پژوهشی سنجیده شود.

تبصره ۴: آزمون جامع به صورت کتبی و شفاهی برگزار می‌شود که باید در طی یک هفته و مطابق با برنامه زمان‌بندی اعلامی از طرف گروه آموزشی انجام پذیرد.

تبصره ۵: هیات ممتحن آزمون جامع در بخش کتبی حداقل ۳ نفر به انتخاب گروه آموزشی می‌باشد که استاد راهنما به‌عنوان ممتحن داخلی حداکثر می‌تواند طراح یکی از دروس باشد. تعداد و ترکیب ممتحنین در بخش آزمون شفاهی در اختیار گروه‌های آموزشی است. در ضمن، نماینده تحصیلات تکمیلی ناظر بر آزمون جامع خواهد بود.

تبصره ۶: مدارک لازم جهت انجام آزمون جامع به شرح زیر است که دانشجو باید سه هفته قبل از آزمون این مدارک را به حوزه تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارائه دهد:

- درخواست کتبی دانشجو از استاد راهنما مبنی بر آمادگی شرکت در آزمون جامع و تایید آن توسط استاد راهنما و متضمن پیشنهاد واحدهای درسی به مدیر گروه آموزشی مربوطه.
- تکمیل فرم درخواست انجام آزمون جامع توسط گروه آموزشی (فرم الف-۱)
- ریز نمرات کل دروس دوره آموزشی که به تایید معاون آموزشی دانشگاه رسیده باشد و در آن میانگین نمرات کمتر از ۱۶ نباشد.
- گواهی حد مجاز نمره قبولی زبان مطابق با دستورالعمل دانشگاه (مندرج در تبصره ۲ ماده ۱۴)

ماده ۱۵: حداقل نمره قبولی در ارزیابی جامع ۱۶ است، در غیر اینصورت دانشجو مجاز است صرفاً یکبار دیگر در ارزیابی جامع شرکت کند و آن را با موفقیت بگذراند والا پرونده دانشجو برای تصمیم‌گیری در خصوص امکان شرکت مجدد در ارزیابی جامع به کمیسیون موارد خاص دانشگاه ارجاع می‌شود.

تبصره ۱: حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ از ۲۰ و حداقل میانگین کل دروس ۱۶ از ۲۰ خواهد بود. در صورت عدم احراز شرایط فوق دانشجو تنها یک بار دیگر (به عنوان بار دوم)، فرصت خواهد داشت تا مجدداً با همان مواد درسی و ممتحنین قبلی در آزمون جامع بعدی شرکت نماید.

تبصره ۲: شرط شرکت در آزمون شفاهی، قبولی در آزمون کتبی برای هر کدام از مواد درسی خواهد بود.

تبصره ۳: در صورتی که دانشجو حداقل میانگین لازم از دروس آزمون جامع را کسب نموده باشد ولی فقط در یکی از دروس نمره لازم را کسب ننماید، مجاز است حداقل پس از یک ماه، مجدداً جهت اخذ نمره مورد قبول در آن درس، مطابق آیین‌نامه اقدام نماید. در صورت کسب نمره قبولی در آن درس، نمره قبلی درس مزبور حذف می‌گردد.

تبصره ۴: در صورت عدم موفقیت در آزمون مجدد از تک درس مذکور در تبصره ۳ این ماده، باید در آزمون جامع بعدی شرکت نماید.

تبصره ۵: مدیر گروه لازم است حداکثر تا یک هفته پس از آزمون جامع، نمره نهایی را به حوزه تحصیلات تکمیلی ارائه نماید.

بخش چهارم: ضوابط و مقررات پژوهشی

ث- انتخاب استاد راهنما و مشاور:

ماده ۱۶: گذراندن موفقیت‌آمیز ارزیابی جامع و تصویب طرح پیشنهادی رساله در گروه آموزشی شرط لازم برای شروع فعالیت‌های پژوهشی در دوره دکتری تخصصی است.

ماده ۱۷: دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد. استاد راهنمای اصلی به درخواست دانشجو و از میان اعضای هیات علمی موسسه محل تحصیل و با مرتبه علمی حداقل استادیاری و با تایید گروه آموزشی تعیین می‌شود.

تبصره ۱: استاد راهنمای اصلی باید از بدو ورود دانشجو به دانشگاه مشخص شود.

تبصره ۲: استاد راهنمای اصلی دوره دکتری باید قبل از زمان دفاع از عنوان پیشنهادی رساله دانشجوی، دارای حداقل ۳ سال تحصیلی سابقه تدریس (به شرط تدریس حداقل یک درس در هر سال) در دوره‌های تحصیلات تکمیلی در موسسات آموزش عالی زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشد و راهنمایی حداقل دو دانشجوی کارشناسی ارشد برای استاد راهنما با مرتبه استادیاری ضروری است.

تبصره ۳: استاد راهنمای دوم هم بایستی حداقل دارای درجه استادیاری باشد و در صورت تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه از دیگر شرایط لازم برای استاد راهنمای اول (مطابق با تبصره ۲) می‌تواند مستثنی گردند.

تبصره ۴: انتخاب استاد (استادان) مشاور (حداکثر ۲ نفر)، به پیشنهاد استاد راهنما و تایید گروه آموزشی، از بین اعضای هیات علمی یا متخصصان حرفه ای مرتبط با رشته تحصیلی دانشجوی امکان پذیر است.

ماده ۱۸: دانشجوی مجاز است در زمان تدوین رساله دکتری و برای ادامه فعالیت‌های پژوهشی خود طبق آیین‌نامه مصوب وزارت در مدت مجاز تحصیلی با عنوان فرصت تحقیقاتی به یکی از موسسه های آموزش عالی داخلی یا خارجی سفر کند.

ج- پیشنهاد (پروپوزال) رساله دکتری:

تبصره ۱: دانشجوی دوره دکتری در صورت گذراندن موفقیت آمیز آزمون جامع و اخذ حد نمره زبان، مجاز است نسبت به تدوین پیشنهاد (پروپوزال) رساله اقدام نماید.

تبصره ۲: پیشنهاد رساله دانشجوی دوره دکتری بایستی از بین موضوعات مهم علمی در مرزهای دانش و ترجیحاً در جهت حل مشکلات علمی و فنی کشور و بر اساس آخرین تحقیقات صورت گرفته (از بین پروژه های پیشنهادی اعضا هیات علمی در گرایش مربوطه) تدوین و پس از تایید استاد راهنما به همراه تقاضای برگزاری جلسه دفاعیه به گروه آموزشی مربوطه تسلیم گردد.

تبصره ۳: دانشجوی دوره دکتری موظف است تا موضوع پیشنهاد رساله خود را به همراه داوران پیشنهادی تا پایان نیم‌سال چهارم (در صورت تاخیر موجه حداکثر تا پایان نیم‌سال پنجم) به تائید استاد راهنما، گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی برساند. در غیر این صورت، موضوع جهت تصمیم‌گیری به شورای تحصیلات تکمیلی ارجاع داده می‌شود.

تبصره ۴: دانشجوی مجاز است پس از صدور مجوز دفاع از پیشنهاد توسط حوزه تحصیلات تکمیلی دانشگاه، در مقابل هیات داوران دفاع نموده و آن را به تصویب برساند.

تبصره ۵: ترکیب هیأت داوران دفاع از پیشنهاد رساله دکتری به شرح ذیل است:

- اساتید راهنما و مشاور
- سه داور با حداقل مرتبه استادیاری
- نماینده تحصیلات تکمیلی

تبصره ۶: داوران داخلی و خارجی با پیشنهاد اساتید راهنما و تائید گروه آموزشی و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تعیین می گردند.

تبصره ۷: جلسه دفاعیه از پیشنهاد تحت شرایط ذیل رسمیت خواهد داشت:

- حضور استاد راهنمای اصلی
- حضور حداقل ۳ نفر از داوران
- حضور حداقل یک داور داخلی
- حضور حداقل یک داور خارجی
- حداقل یکی از داوران با حداقل مرتبه علمی دانشیاری
- حضور نماینده تحصیلات تکمیلی

تبصره ۸: مسئولیت اداره جلسات دفاعیه به عهده نماینده تحصیلات تکمیلی است.

تبصره ۹: ارزیابی نهایی پیشنهاد به صورت قابل قبول یا غیر قابل قبول توسط نماینده تحصیلات تکمیلی به حوزه تحصیلات تکمیلی ارائه می‌گردد.

چ- صدور مجوز دفاع برای رساله‌های دکتری:

ماده ۱۹: دانشجو پس از تدوین رساله به شرط کفایت دستاوردهای علمی و چاپ یک مقاله علمی-پژوهشی مستخرج از رساله، با تایید استاد (استادان) راهنما مجاز است در حضور هیات داوران از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۱: علاوه بر چاپ یک مقاله علمی-پژوهشی لازم است کفایت دستاوردهای علمی رساله و مطابقت کمی و کیفی آن با پیشنهاد تصویب‌شده، پیش از دفاع نهایی از رساله به تایید استاد (استادان راهنما) برسد.

تبصره ۲: تالیف یک جلد رساله علمی به زبان فارسی مشتمل بر نتایج و یافته‌ها که توسط استاد راهنما، حداقل یک داور داخل و یک داور خارج دانشگاه تأیید شده باشد از شرایط لازم برای تقاضای برگزاری جلسه دفاع نهایی از رساله و احراز درجه دکتری می‌باشند.

تبصره ۳: تاییدیه علمی-پژوهشی و معتبر بودن مقاله (مقالات) باید پیش از جلسه دفاع از رساله به تایید مدیریت پژوهشی دانشگاه برسد.

تبصره ۴: تاریخ پذیرش یا چاپ مقالات باید پس از تاریخ تصویب پیشنهاد رساله بوده که مسئول مکاتبات مقالات باید یکی از اساتید راهنما (ترجیحاً استاد راهنمای اصلی) باشد.

تبصره ۵: صدور مجوز دفاع حداکثر تا ۱۰ روز قبل از دفاع انجام خواهد شد. برای درخواست‌هایی که فاصله زمانی را رعایت نکرده باشند مجوز دفاع صادر نخواهد شد.

تبصره ۶: جلسه دفاع نهایی از رساله دکتری در صورت حضور استاد راهنمای اصلی، حداقل ۴ نفر از داوران (هیات داوران) و نماینده تحصیلات تکمیلی رسمیت خواهد داشت. لازم است که در میان هیات داوران، ۳ داور حاضر در جلسه پیشنهاد رساله حضور داشته باشند و حداقل ۲ نفر از داوران نیز از خارج دانشگاه باشند.

ح- ارزشیابی نمره پایان‌نامه:

ماده ۲۰: نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به شرح زیر انجام می‌شود:

الف: مردود (کمتر از ۱۶)؛

ب: قبول با درجه خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹)، خیلی خوب (۱۸ تا ۱۸/۹۹)، عالی (۱۹ تا ۲۰)

تبصره ۱: ارزشیابی پایان‌نامه در جلسه دفاعیه توسط هیأت داوران طی تکمیل فرم (ر- ۸) انجام می‌گردد. نمره پایان‌نامه براساس شاخص‌های کیفیت علمی، کیفیت نگارش، کیفیت دفاع شفاهی و ارزیابی دستاوردهای پژوهشی توسط هیات داوران ارزیابی می‌گردد.

تبصره ۲: ارزشیابی نهایی پایان‌نامه با احتساب یک نمره مشترک توسط اساتید راهنما و مشاور و نمرات مجزا توسط ممتحنین با میانگین گیری از آنها انجام می‌گیرد.

تبصره ۳: نمره نهایی پایان‌نامه با تکمیل فرم (ر-۹) توسط استاد راهنمای پایان‌نامه که به تایید اعضای هیات داوران رسیده است، به اطلاع مدیر گروه آموزشی مربوطه خواهد رسید. فرم (ر-۱۰) نیز توسط نماینده تحصیلات تکمیلی در جلسه دفاعیه تکمیل خواهد شد. گزارش نهایی جلسه دفاعیه پایان‌نامه طی تکمیل فرم (ر-۱۲) توسط نماینده تحصیلات تکمیلی صورت می‌گیرد که باید به تایید مدیر تحصیلات تکمیلی برسد.

تبصره ۴: چنانچه ارزشیابی رساله مردود اعلام شود، با تایید هیات داوران حداکثر یک نیم‌سال در سقف مدت مجاز تحصیل به دانشجو اجازه داده می‌شود تا دوباره در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۵: دانشجویی که در فرصت تعیین شده نتواند از رساله خود با درجه قبولی دفاع کند، فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی به وی اعطاء می‌شود.

ماده ۲۱: تاریخ دانش‌آموختگی، روز دفاع و کسب درجه قبولی از رساله است.

بخش پنجم: ضوابط و مقررات نظارت بر اجرای آیین‌نامه

ماده ۲۲: چنانچه دانشجو در حین تدوین رساله اقدام به تخلف علمی (دستبرد ادبی، جعل، تقلب، رونوشت‌برداری) کند و این موضوع طبق شیوه‌نامه مصوب موسسه برای موسسه اثبات شود، مطابق با قوانین و آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مصوب اقدام خواهد شد.

تبصره: احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام رساله، منجر به ابطال مدرک تحصیلی وی خواهد شد.

ماده ۲۳: ضوابط مربوط به بررسی و تصویب طرح پیشنهادی برای انجام رساله دکتری، حذف تمام دروس یک نیم‌سال تحصیلی، حضور و غیاب دانشجو، مرخصی تحصیلی، انصراف از تحصیل، تقویم آموزشی، چگونگی ثبت و اعلام نمره، تصمیم‌گیری در موارد خاص و سایر موارد اجرایی این آیین‌نامه بر اساس شیوه‌نامه اجرایی مصوب موسسه و اصول مندرج در این آیین‌نامه انجام می‌شود.

ماده ۲۴: مسئولیت حسن اجرای این آیین‌نامه و پاسخگویی قانونی مترتب بر آن، بر عهده موسسه است.

ماده ۲۵: نظارت بر حسن اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاونت آموزشی وزارت است.

ماده ۲۶: این آیین‌نامه و شیوه‌نامه اجرایی آن مشتمل بر ۲۶ ماده و ۴۸ تبصره در جلسه مورخ ..... هیات رئیسه دانشگاه به تصویب رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۳۹۵ و پس از آن لازم الاجرا است.